MEENTAKA

MT-09

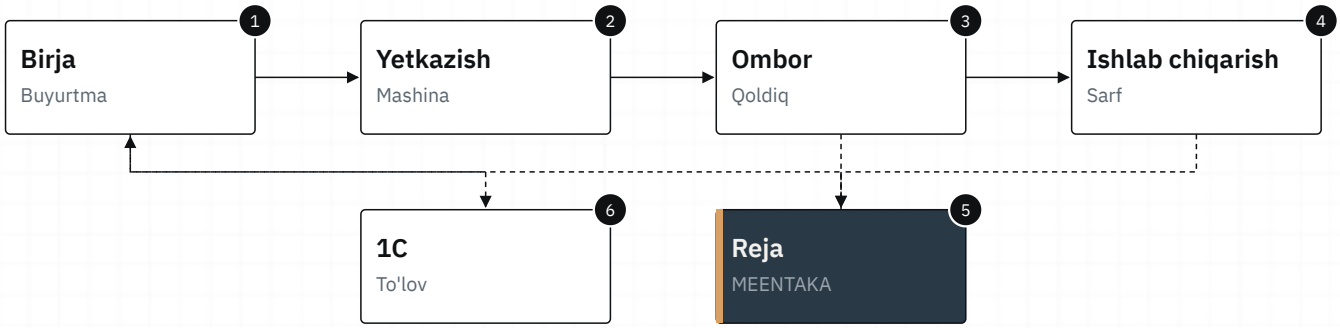
METALLURGIYA · TA'MINOT · BIRJA

Birja orqali xomashyo xaridi va zaxira

Markazlashgan import qilingan xomashyo faqat birja orqali sotiladi. Kichik korxona uchun xarid rejasi zaxira va sarf ma'lumotiga tayanishi kerak.

Asosiy ko'rsatkichlar

Hujjat turi	Kod	Til	Holat
Yechim hujjati	MT-09	O'zbekcha	Noyabr 2026

01 — Qisqacha

Birjada qachon va qancha olish — omborga qarab.

Interfax xabariga ko'ra, metallurgiya xomashyosi uchun $200 mln ajratilgan va u ~150 korxonaga faqat birja orqali sotiladi. Birja savdosi oldindan to'lov va muddat talab qiladi: zaxira va sarf aniq bo'lmasa, korxona yo ortiqcha pul bog'laydi, yo ishlab chiqarish to'xtaydi.

MAQSAD

Birjada qachon va qancha olish — omborga qarab.

YECHIM

Ombor qoldig'i va ishlab chiqarish sarfi tizimdan, minimal zaxira chegarasi va xarid ogohlantirishi; birja xaridlari va narxlar tarixi saqlanadi.

NATIJA

O'lchanadigan ko'rsatkichlar: zaxira kunlari, to'xtash (xomashyo yo'q), shoshilinch xarid, aylanma.

Kimlar uchun

Korxona egasi
Aylanma mablag'.

Ta'minotchi
Birja buyurtmasi.

Ombor
Qoldiq.

Buxgalteriya
To'lov.

> Zaxira — bu bog'langan pul.

QISQA FAKTLAR

$200 mln
Markazlashgan xomashyo importi uchun ajratilgan mablag'.[1]

~150
Shu xomashyoni oladigan o'rta va kichik korxonalar.[1]

700 ming t
Tojikistondan yiliga temir rudasi yetkazish bo'yicha kelishuv (yakunlanmoqda).[1]

Manbalar — oxirgi betda.

02 — Kontekst

Sohada nima ma'lum

Rasmiy manbalar.

Fakt	Manba
~150 korxona uchun xomashyo markazlashgan import qilinadi, $200 mln, faqat birja orqali sotiladi.[1]	Interfax
Tojikiston metallurgiya zavodidan yiliga 700 ming t temir rudasi yetkazish bo'yicha kelishuv yakunlanishi kerak.[1]	Interfax
Tebinbuloq va Surunota temir ruda konlarini o'zlashtirish tezlashtiriladi.[1]	Interfax

Bu raqamlarni qanday o'qish kerak

O'zbekiston korxonalari bo'yicha bu ko'rsatkich ochiq manbalarda topilmadi — auditda o'lchanadi.

Faktlar manbada qanday berilgan bo'lsa, shunday keltirilgan. Yetkazib beruvchi ma'lumotlari shunday belgilangan va boshqa korxonada kafolatlanmaydi.

03 — Muammo

Pul qayerda bog'lanadi

Odatdagi bo'shliqlar:

01
Sarf noma'lum
Kunlik xomashyo sarfi hisoblanmaydi.

02
Qoldiq Excel'da
Ombor qoldig'i kech yangilanadi.

03
Buyurtma vaqti
Birjaga buyurtma oxirgi daqiqada.

04
Narx tarixi
Xarid narxlari tahlil qilinmaydi.

Yo'qotishni qanday hisoblash mumkin

Ortiqcha zaxira	`tonna × narx × kapital narxi`
To'xtash	`kun × marja`
Shoshilinch xarid	`narx farqi × tonna`
Qo'lda ish	`soat × xodim`

Formulalar namunaviy; aniq qiymat auditda o'lchanadi.

Rahbar o'ziga beradigan savollar

Kunlik sarf ma'lummi?

Qoldiq real vaqtdami?

Minimal zaxira belgilanganmi?

04 — Yechim arxitekturasi

Sarf, qoldiq va xarid rejasi bitta panelda

Ombor qoldig'i va ishlab chiqarish sarfi tizimdan, minimal zaxira chegarasi va xarid ogohlantirishi; birja xaridlari va narxlar tarixi saqlanadi.

Foydalanuvchilar	Korxona egasi · Ta'minotchi · Ombor · Buxgalteriya
Sarf	Ishlab chiqarish · Kunlik · Prognoz
Zaxira	**Qoldiq** · **Minimal** · **Ogohlantirish**
Xarid	**Birja** · **To'lov** · **Yetkazish**
Hisobot	Aylanma · Narx · Kunlar
Integratsiya	1C · ESF / EDO · Datchik va PLC · Telegram ogohlantirish

Boshqaruv paneli

Zaxira kunlari, xarid rejasi, narxlar tarixi

Qora qatorlar — MEENTAKA qatlami. Mavjud uskuna va tizimlar saqlanadi; ma'lumot ulardan yig'iladi.

05 — Modullar katalogi

Nima o'rnatiladi

Har bir modul alohida ishga tushadi; paket korxona ehtiyojiga qarab yig'iladi.

Modul	Vazifa	Tayyorlik
Ombor (WMS)	Qoldiq	● **Tijoriy mavjud**
Sarf hisobi	Ishlab chiqarishdan	◐ **Muhandislik imkoniyati**
Xarid rejasi va ogohlantirish	Minimal zaxira	◐ **Muhandislik imkoniyati**
1C integratsiyasi	To'lov	● **Tijoriy mavjud**

● Tijoriy mavjud ◐ Muhandislik imkoniyati ○ Ishlab chiqilmoqda

Korxona tomonidan kerak

- Ta'minotchi
- Xarid tarixi
- Ombor qoldig'i
- 1C ga test kirish

Va'da qilinmaydi

- Auditsiz aniq muddat va narx
- Pech jarayonini boshqarish (APC) — hamkor orqali
- E-lom operatori nomidan ishlash
- O'lchanmagan natija

06 — Joriy qilish

Kichikdan boshlaymiz, o'lchab kengaytiramiz

Audit → pilot → kengaytirish → obuna. Har bosqich oldingisining o'lchangan natijasiga tayanadi.

1–2 hafta
Xarid auditi
Jarayon va ma'lumot.

Natija: bo'shliqlar xaritasi.

30 kun
Pilot
Bitta uchastka, 30 kun.

Natija: o'lchov bazasi.

2–3 oy
Barcha xomashyo
Butun korxona.

Natija: to'liq nazorat.

Doimiy
Obuna
Oylik hisobot.

Natija: aylanma trendi.

Muddatlar taxminiy; auditdan keyin aniqlanadi.

O'lchanadigan ko'rsatkichlar

Ko'rsatkich	Birlik	Manba
Zaxira kunlari	Kun	Tizim
To'xtash (xomashyo yo'q)	Kun	Tizim
Shoshilinch xarid	Soni	Tizim
Aylanma	Marta/yil	1C

07 — Keyingi qadam

Xaridingiz rejalimi

O'n savol. "Yo'q" javoblari — auditda birinchi ko'riladigan joylar.

01 Kunlik sarf ma'lummi?

02 Qoldiq real vaqtdami?

03 Minimal zaxira belgilanganmi?

04 Birja buyurtmasi rejadanmi?

05 Narx tarixi saqlanadimi?

06 Shoshilinch xaridlar soni ma'lummi?

07 Zaxira kunlari hisoblanadimi?

08 To'lov muddati rejalashtiriladimi?

09 Xomashyo yo'qligidan to'xtash bo'lganmi?

10 Mas'ul shaxs bormi?

Xomashyo xaridi auditi

Birja xaridlari va ombor qoldig'ini solishtiramiz.

meentaka.uz · info@meentaka.uz · +998 99 321 47 77

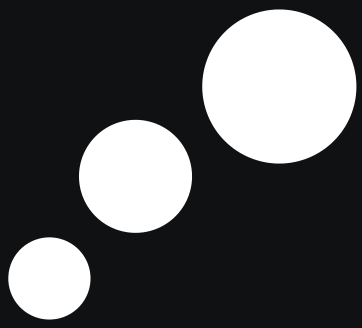
Natijada olasiz

- Uzilish nuqtalari xaritasi
- Pilot rejasi
- Joriy qilish to'lovi va oylik obuna

Manbalar

1. Interfax, 13.07.2026: ~150 o'rta va kichik korxona uchun metallurgiya xomashyosini markazlashgan import qiluvchi kompaniya, $200 mln, faqat birja orqali sotiladi.

Hujjat 2026-yil noyabr holatiga ochiq manbalar asosida tayyorlangan. Ma'lumotlar manbada qanday berilgan bo'lsa, shunday keltirilgan. Hujjat huquqiy yoki moliyaviy maslahat emas; rasmiy matnlarni lex.uz va soliq.uz da tekshiring.

MEENTAKA

Nashr etuvchi
© 2026 MEENTAKA. «The Endurance Industrial Technologies» MChJ

Hujjat raqami
MT-MT-09-UZ · 11.2026

Aloqa
meentaka.uz · info@meentaka.uz · +998 99 321 47 77